

ఇరువది రెండవ రోజు పారాయణము

త్రయోదశాధ్యాయము

నారద ఉపాచః ఓ పృథురాజా! రాహువు చెప్పిన విషయాలన్నీ వినగానే, కోఠోద్రిక్తుడయిన జలంధరుడు శివుని మీద రణభేరీ వేయించాడు. కోట్టాది సేనలతో - కైలాసం వైపుకు దండు కదిలాడు. ఆ సందర్భంగా - జలంధరునికి అగ్రభాగాన వున్న శుక్రుడు రాహువు చేత చూడబడ్డాడు. తత్ఫలితంగా జలంధరుడి కిరీటం నేలకి పడింది. రాక్షససేవా విమానాలతో క్రిక్కిరిసిన ఆకాశం - వ్యాపాకాలపు మేఘువృత్తమైన ఆకాశం వలె కనిపించసాగింది. ఈ రణాద్యోగాన్నెరిగిన దేవతలు ఇంద్రుణై ముందర వుంచుకుని రహస్య మాగ్గాన శివుడి సన్నిధికి వెళ్లి - యుద్ధహర్తల్ని విన్నపించారు. 'ఓ దేవాదిదేవా! ఇన్నినాళ్ళగా వాని వల్ల మేము పదుతున్న ఇక్కట్టన్నీ నీకు తెలియును. ఈ వేళ వాడు నీ మీదకే దండ్తెత్తి వస్తున్నాడు. సర్వలోక కళ్యాణార్థం వానిని జయించు తండ్రి! అని ప్రార్థించారు. వెనువెంటనే విరూపాక్షుడు విష్ణువును స్వరించాడు - విష్ణువు వచ్చాడు. అప్పుడు శివుడాయనను చూచి 'కేశవా! గత జగదులోనే ఆ జలంధరుడిని జమునిపాలు చేయకపోయావా? పైపెచ్చ వైకుంఠాన్ని కూడా వదిలి వాడింట కాపురముండట మేమిటి?' అని ప్రశ్నించాడు. అందుకు జవాబుగా విష్ణువు 'పరమేశ్వరా! ఆ జలంధరుడు నీ అంశ వలన పుట్టడం చేతా, లక్ష్మీకి సోదరుడు కావడం చేతా - యుద్ధంలో నా చేత వధింపబడలేదు. కాబట్టి, నువ్వే వానిని జయించు' అని చెప్పాడు. అందు మీదట శివుడు - 'ఓ దేవతలారా! వాడు మహాపరాక్రమవంతుడు. ఈ శస్త్రాశస్త్రాలవల్లగాని, నా చేతగాని మరణించేవాడు గాదు. కాబట్టి, మీరందరూ కూడా ఈ అస్త్రశస్త్రాలలో మీ మీ తేజస్సులను సయితం ప్రకాశింప చేయాలి' అని ఆజ్ఞాపించటంతో, విష్ణువుడి దేవతలందరూ తమ తమ తేజస్సులను బయల్పురిచారు. గుట్టగా ఏర్పడిన ఆ తేజస్సులో శివుడు తన తేజాన్ని కలిపి - మహాత్మమూ, భీషణజ్యోలాస్యము వేగసంపన్నమూ, అత్యంత భయంకరమూ అయిన 'సుదర్శన'మనే చక్రాన్ని వినిర్మించాడు.

అప్పటికే - ఒక కోటి ఏనుగులు, ఒక కోటి గుర్రాలు, ఒక కోటి కాల్పులగముతో కైలాసభూములకు చేరిన జలంధరుని దేవతలూ ప్రమథగణాలూ ఒక్కముడిగా ఎదుర్కొన్నాయి. నందీశ్వర, విశ్వేశ్వర, సుబహ్నాష్టేశ్వరాదులు కూడా తమ తమ గణాలతో సహా - జలంధరునిని మార్కొన్నారు. రెండు తెగల మధ్యనా భయంకరమయిన సంకుల సమరం కొనసాగింది.

ఇరుపక్షాల నుంచీ వచ్చే వీర రస ప్రేరకాలయిన భేరీ మృదంగ శంఖాది ధ్వనులతోనూ, రథనేమి ధ్వనులతోనూ, గజ శ్మీంకారాలతోనూ - భూమి విపరీతమైన ధ్వనులతో ప్రకంపించసాగింది. పరస్పర ప్రయోజితాలైన - శూల, పట్టిసు, తోమర, బాణ శక్తి, గదాద్యాయుధ భరితమైన ఆకాశం - పగలే చుక్కలు పొడిచినట్లుగా వుంది. యుద్ధభూమిలో నేలకూలిన రథగజాదుల కళేబరాలు రెక్కలు తెగిన పర్వతాలు గుట్టలు పడినట్లుగా వున్నాయి. ఆ మహాచావంలో

ప్రమథబాణపహతులైన దైత్యుల్ని శుక్రుడు మృత సంజీవనీ విద్యుతో పునర్జీవింప చేయసాగాడు.

ఈ సంగతి ఈశ్వరుని చెవిన పడింది. తళ్ళఱమే ఆయన ముఖం మంచి కృత్య అనే మహాశక్తిని ఆవిర్భవించింది. అది, అత్యంత భయంకరమైన తాలు జంఘుదర వక్ర స్తనాలతో మహావృక్షాలను సైతం కూలగొడుతూ రణఫలిని చేరింది.

స్తో ॥ సా యుద్ధభూమి మాసాద్య భక్తయంతే మహాసురాన్

భాగ్రవం స్వోభగేధృత్యా జగా మాంత్రితా నభః ॥

రావడం రావడమే పేరు మోసిన రాక్షసులెందరినో తినేసింది. ఆ పూపు డొపు శుక్రుణ్ణు సమీపించి అతనిని తన యోనిలో చేర్చుకుని అంతర్థానమై పోయింది. మరణించిన వాళ్ళను మళ్ళా బ్రతికించే శుక్రుడు లేకపోవడం వలన - ప్రమథగణాల విజృంభణకు రాక్షససేన మొత్తం తుఫాను గాలికి చెదిరిపోయే మబ్బు తునకలవలె చెల్లా చెదరయి పోసాగింది. అందుకు కినిసిన శుంభనిశుంభ కాలనేమ్యాది సేనానాయకులు అగణ శరపరంపరతో శివగణాలను నిరోధింపసాగేరు. చక్కటి పంట మీద మిదుతల దండులాగా - తమ మీద పడే రాక్షస బాణాలకు రక్తసిక్త దేహులై, అప్పుడే పూసిన మోదుగ చెట్ల వలె తయారయిన శివసేనలన్నీ తిరుగుముఖం పట్టి పారిపోసాగాయి. అది గమనించిన - నందిశ్వర, విఘ్నశ్వర, సుబ్రహ్మణ్యశ్వరులు ఆగ్రహపేశులై - రాక్షససేనల మీదకు విజృంభించారు.

త్రయోదశోధ్యాయ స్నమాప్తః (పదమూడవ అధ్యాయము సమాప్తము)

చతుర్థశాధ్యాయము

నందిశ్వరుడు కాలనేమితోనూ, విఘ్నశ్వరుడు శుంభుడితోనూ, కుమారస్వామి నిశుంభుడితోనూ ద్వాంద్య యుద్ధాలకి తలపడ్డారు. నిశుంభుడి బాణమూతానికి సుబ్రహ్మణ్య (కుమార) స్వామి వాహనమైన నెమలి మూర్ఖపోయింది. నందిశ్వరుడు తన బాణ పరంపరతో కాలనేమి యొక్క గుర్రాలనూ, జెండానూ, ధనుస్సునూ, సారథినీ నాశనం చేసేశాడు. అందుకు కోపించిన శుంభుడు విఘ్నశ్వరుడి వాహనమైన ఎలుకని బాణంతో బాధించాడు. అది కదలలేని పరిస్థితి ఏర్పడటంతో, వినాయకుడు గండ్రగోఢలిని ధరించి - కాలినడకను శుంభుని చేరి వాని వక్షఫలాన్ని గాడనేశాడు. వాడు భూమిపై పడిపోయాడు. అది గమనించిన కాలనేమి - నిశుంభులు ఇద్దరూ ఒకేసారిగా గణపతితో కలియబడ్డారు. దీనిని గుర్తించి వారి మధ్యకు రంగ్రపవేశం చేశాడు వీరభద్రుడు. వినాయకునికి సహాయమై వీరభద్రుడు కదలగానే కూర్చుండ-బైర - బేతాళ- పిశాచ-యోగినీ గణాలన్నియు ఆయననున అనుసరించాయి. గణసహితుడైన వీరభద్రుని విజృంభణతో రాక్షసగణాలు హాహకారాలు చేశాయి. అంతలోనే మూర్ఖదేరిన నందిశ్వర, కుమారస్వాములిద్దరూ పునః యుద్ధంలో ప్రవేశించారు. వాళ్ళందరి విజృంభణతోనూ వీగపోతూన్న తన బలాన్ని చూసిన జలంధరుడు ‘అతి’ అనే పతాకం గల

రథంపై వచ్చి ఈ సమస్త గణాలనూ ఎదుర్కొన్నాడు. జలంధరుడి బాణాలతో భూమ్యకాశాల మధ్య ప్రాంత మంత్ర నిండిపోయింది. అయిదు బాణాలతో విఫ్ముశ్వరుడినీ, తొమ్మిది బాణాలతో నందిశ్వరుడినీ, ఇరవై బాణాలతో వీరభద్రుడిని కొట్టి మూర్ఖ పోగొట్టి భీషణమైన సింహాగ్రజన చేశాడు. వాడి గ్రజనతో ముందుగా స్పృహాలోనికి వచ్చిన వీరభద్రుడు, ఏడు బాణాలతో జలంధరుడి గుర్రాలనీ, పత్రాకాన్ని గొడుగునూ నరికేసాడు. మరో మూడు బాణాలు అతని గుండెలలో గుచ్ఛుకునేలా నాటాడు. దానితో మండిపడిన జలంధరుడు ‘పరిషు’ అనే ఆయుధంతో వీరభద్రుని ఎదుర్కొన్నాడు. అయిత్తమైన యుద్ధం చేశారు వాళ్లు. అనంతరం జలంధరుడు వీరభద్రుడి తలపై పరిషును ప్రయోగించడంతో - వీరభద్రుడు స్పృహ తప్పి పడిపోయెను. చివరికి దేవతల ప్రార్థనల మీద శివుడు జలంధరుడితో యుద్ధానికి ఉపక్రమించాడు. అతడిని యుద్ధంలో జయించడం శివుని శక్యం కాలేదు. జలంధరుడు హతుడు కాకపోవడానికి అతని భార్య బృంద పాతిప్రత్యం కారణమని విష్ణుమూర్తి గ్రహించాడు. ఆమె ముందు విష్ణు మాయను ప్రయోగించడానికి బయలుదేరాడు. అక్కడ బృంద ఒక మునీశ్వరుని వద్దకు వెళ్లి తన భర్త యోగక్కేమాల గురించి అడిగింది.

పదమూడు, పదునాలుగు అధ్యాయములు

ఇరువది రెండవ (బహుళ స్థాపన) రోజు పారాయణము సమాపము